

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

7. Solvitur argumentum quartum, quo dicitur, Deum insidiari saluti eorum qui reprobati sunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

CAPVT SEPTIMVM.

Solvitur argumentum quartum, quo dicitur, Deum insidiari salutem eorum qui reprobati sunt.

Leptim lib. de
prædest. &
reprob. Sect.
2. n. 11. &
Sect. 5. n. 55.

OBJICIUNT quarto, quod sicut ex illo absoluto proposito perducendi ad regnum calorum contingit, ut dentur efficaces gratiæ quibus cooperantur, ita fatendum erit, Deum impedire debere ne quis calorum adipiscatur iustitiam, vel procurare si eam adeptus fuerit, ut ab ea rursus excidat, distribuendo videlicet eis gratias incongruas, quo fiat ut in iniquitate moriantur. Insidiatur igitur salutem eorum, qui non electi fuerint, ne qua ratione in salvandorum numerum irrepant.

Respondetur hæc ipsa quoque à Massiliensibus adversus Augustini doctrinam jam olim multis modis objecta sunt. Nam quicquid Galli & Vincentius apud Prosperum expostulant querimonijs a Quod Deus reservat non prædestinatos ad vitam donec ruant & pereant. b Quod aliqui vocentur ut credant, alij ut non credant. c Quod homines ex Dei constitutione non creantur. d Quod quibusdam iustis obedientia sua vitia trahunt ut obedire desistant. e Quod hæc sit voluntas Dei ut magna pars Christianorum salva esse nec velit nec possit. f Quod velit ut à fide Catholica magna Catholicorum pars apostatet, & à sanctitatis propensione se detrahat. g Quod ex Dei prædestinatione efficiantur de filijs Dei filij diaboli. h Quod illis latentem subvertat bonas voluntates. Quod igitur hæc, & huiusmodi tam invidiosè expostulant, nullum alium scopum habebant, nisi ut everterent illud asertum ab Augustino propositum Dei, quo humanas prævenit voluntates; eoque tandem veniretur, quod & recentiores volunt, & Massilienses antea spectabant, ut eos prædestinaverit in regnum suum; quos gratis vocatos, dignos futuros electione, & de hac vita bono sine excessu esse prævident. Nempe quod & nunc urgetur instantissime, si aliud habeat prædestinantis electio, cassa sit adveniens inortio.

Itaque respondeo, non esse periculum ne quis irrepat in salvandorum numerum, vel si secundum temporalem iustitiam in illo ordine collocatus forte tantisper fuerit, ut in eo maneat, nisi Deus eum arrepta manu in illum numerum introducat, vel eum ibidem perpetuo fulciendo teneat, ut permaneat. Nimirum abiectæ & à Catholica regula alienæ cogitationes istæ sunt, quibus imaginantur, hominem posse aliquem suis diligentijs ac sollicitudine, quam identidem ille Scriptor inculcat, vel intrare in salvandorum numerum, vel in iustitia permanere. Deus est, ut ait ex Ambrosio Augustinus: Qui quem dignatur vocari & quem vult religiosum, & perseverantem facit. Quod ipse nisi fuerit, nemo quantumvis vocatus veniet, nemo, quantumvis exci-

tatus, religiosus fiet, nemo quantumvis admonitus, rogatus, iustus perseverabit. Nam ut Augustinus liberum arbitrium ad malum sufficit, ad bonum autem nihil est nisi adjuvetur ab omnipotenti bono. Ex quo factum est ut cum primos homines tanta gratia, tanta corporis & animi intus & foris tranquillitate fruere, ac Deus quodammodo omnem indultiam conatus adhibuisse videretur ut starent, unice tacti suggestione, illa serpentis, hic mulieris, caderent, absque illis Dei præcipitantis insidijs. Quam igitur puerile, imo à fidei nostræ principijs alienum est, insidiantis Dei sollicitudinem, aut conatus fingere, ne homo videlicet cæcus viam veritatis inveniat, vel ne fractis viribus eam attripiat, vel ne infirmus & diaboli insidijs, ac tentationibus assiduis oppugnatus, eam incensè constanterque gradiatur. Quali vero non continua ei opus esset protectione & sustentatione ut perseveret, vel oculorum aperture ut veritatem videat, vehementissimo patris tractu ut eam teneat. Nam post casum hominis non nisi ad gratiam suam Deus voluit pertinere ut homo non accedat ad eam, neque nisi ad gratiam suam voluit pertinere ut homo non recedat ab eo. Quam gratiam nisi Deus benevolentissimè & gratuita voluntate suâ, sive ad accedendum sive ad non recedendum dederit & ingesserit (sicut multis nunquam dedit) pondere suo libens in malum verget vitiata. Unde sanctus Prosper similibus objectionibus in eundem occurrit modum: Esti ex æterna scientia præcognitum habet, quid universusque meritis retributus sit, nemini tamen per hoc, quod falli non potest; aut necessitatem aut voluntatem intulit delinquendi, si ergo à iustitia & pietate quis deficit, suo in præceptis fertur arbitrio, sua concupiscentiâ irabatur, sua persuasione decipitur, nil ibi Pater, nil Filius, nil agit Spiritus sanctus, nec tali negotio quicquam divina voluntatis intervenit; cuius opere ut laborentur impulsos. Et ad objectionem tertiam Gallorum: Igitur sicut bona opera ad inspiratorem Deum, ita mala ad eos sunt referenda qui peccant. Non enim relictæ sunt à Deo ut relinquere Deum: sed reliquerunt & relictæ sunt. Et ex bono in malum propria voluntate mutati sunt. Et ante Prosperum S. Aug. in libro de Corrept. & gratia: Ii ergo qui non pertinent ad istam certissimum & felicissimum numerum, pro meritis iustissime inducuntur. Aut enim iacent sub peccato quod originaliter de generatione traxerunt, aut per liberum arbitrium alia in super addiderunt; arbitrium inquam liberum non liberatum, liberum iustitia, peccati autem servum, quo voluntur per diversa noxias cupiditates &c.

a Obiect. 3.
Gallorum.
b Obiect. 5.
Gallorum.
c Obiect. 14.
Gallorum.
d Obiect. 12.
Gallorum.
e Obiect. 12.
Gallorum.
f Obiect. 12.
Gallorum.
g Obiect. 11.
Vincent.
h Obiect. 12.
Vincent.
i Obiect. 13.
Vincent.
Presp. in
Epist. ad
Aug.
Ibid.

Lib. de Ver.
& grat. 11

Lib. de dono
peris. cap. 7.

Lib. 2. oper.
imper. cont.
Lul. f. 15.
Ad obiect. 13
Vincent.

Presp. ad ob.
iect. 3. Gall.

Lib. de Cor.
& grat. 13

aut gra.

aut gratiam Dei recipiunt, sed temporales sunt, nec perseverant, deserunt & deseruntur. DIMISSI ENIM SVNT LIBERO ARBITRIO, NON ACCEPTO PERSEVERANTIA DONO, iudicio Dei iusto & occulto. Quibus omnibus Patres isti significant, nullo modo necesse esse, ut Deus infidetur homini, aut quaqua ratione, sive directe, sive indirecte impediatur eum a iustitia: sed abunde satis esse, ut ei non tribuat illud maximæ & gratiæ misericordiæ donum, quo in iustitia teneatur. Quod si Deus cuiuslibet tribuere tenetur, profecto non est gratia, si autem est gratia, nemini eam debet, sed iusto iudicio negat cuicumque negaverit. Quod & Prosper

Prosper ad ob-
st. 7. Gall.
notavit quando dixit: Non est calumniandum Deo quare istis non dederit, quod alijs dedit: sed confitendum est & misericorditer dedisse, quod dedit, & iuste non dedisse quod non dedit: ne quemadmodum ex libero arbitrio vitur causa labendi, ita ex ipso videatur & standi, cum illud humano fiat opere, hoc divino impleatur examine.

Quod igitur in objectione dicitur, Deum debere gratias incongruas ijs, qui reprobati sunt, de industria seligere ac tribuere, quo fiat, ut vel non iustificentur, vel iustificati cadant, hoc ex duplici capite nullas vires habet. Primo quia eadem prorsus difficultas in Scriptoris istius opinione solvenda est. Queritur enim ex ipso id quod ipse ex alijs querit; si Deus non querit de industria ut gratia non sit incongrua, quam reprobatis tribuit, non fit incongrua, quando accidit aliquando dari congruam, & hominem salvare. Incredibile est enim, inquit, si absque consideratione congruitas vel incongruitas detur pro occasione oblata, non aliquando accidat esse congruam. Quod comparatione pomorum, que indifferenter bona & mala duntur, explicat. Sicut igitur ad istam questionem ipse respondet, hoc ex eo contingere, non quod gratia, quam eis Deus tribuit non sit sufficiens, vel incongruitas eius a Deo intendatur, sed quia talem dari cursus rerum & oportunitas circumstantiarum postulat, non curando sitne congrua, an incongrua: ita & ipsi respondebitur, in ea sententia fieri que statuit, aliquos efficaciter ante cooperationem prævisam, esse ad gloriam prædestinatos. Sicut enim ipsi fateri coguntur, potuisse Deum assumere post Adæ lapsum, alium ordinem providentiæ, juxta quem, quamvis gratiam sufficientem Deus omnibus largiretur, paucissimi tamen, quemadmodum in veteri Testamento, vel omnino nulli cum ea gratia salvarentur (quemadmodum & ante & post adventum Christi in multis gentibus nulli omnino etiam cum tali, ut ipsi ponunt, gratia salvati sunt;) sic fateri coguntur, &

Cesius supra
n. 11.

de gratia

A ego consequenter secundum istam confessionem eorum dico: si Deus in tali ordine providentiæ, miseris tamen fuisset aliquotum, & eos ad salutem efficaciter præ ceteris elegisset, nihil injuriæ intulisset, nihilque gratiæ abstulisset ceteris, nec opus fuisset ut eos impediret a iustitia, vel ad casum impelleret, vel gratias eis de industria incongruas destinaret, sed hoc eventurum similiter fuisset, ex eo quod talem ordinem providentiæ iustis de causis, pro ut rerum oportunitas postulabat, elegisset. Sed hæc omnia de distributione generali gratiæ congruæ vel incongruæ, quarum utraque vere sit sufficiens, ex talis fundamentis & imaginationibus originem ducunt.

Secundo itaque dico, juxta sancti Augustini mentem, nullius momenti esse quod obijcitur. Nam quamvis vocatio vel gratia exterior (sub qua omnis gratia que non imbuat ipsam voluntatem comprehenditur) affectibus hominis incongrua esse possit, nulla tamen vera Christi gratia, que voluntatem afficit atque trahit, incongrua esse potest. Imaginationes istæ sunt, quas Neoterici ex male intellectis Augustini locutionibus pepererunt. Nam in universis operibus ejus non est veltigium, quod Christi gratia cuiquam sit incongrua, sed omnis congrua est, omnis operatur ac per se fit effectum suum. Omnis enim delectat voluntatem, & omnis hoc ipso ad operandum effectum illum ad quem datur trahit. Regula enim in Augustino certissima est de Christi Salvatoris gratia: Hæc gratia si doctrina dicenda est certe sic dicitur ut alius & interior eam Deus cum ineffabili suavitate creatur infundere, non solum per eos qui plantant & rigant exterius, sed etiam per se ipsum qui incrementum suum ministrat occultis, ita ut non ostendat tantummodo veritatem, verum etiam imperat charitatem. Nempè ut addit, quia simul donat & quid agant scire & quod sentiat agere. Et: Qui novit quid est quod fieri debeat, & non sciat non datur a Deo dicitur secundum gratiam, sed secundum legem; non secundum spiritum, sed secundum litteram. Extra hanc gratiam Christi, que per charitatem & per ineffabilem suavitatem, cum qua illabitur, semper congrua est, & incongrua esse non potest, nullam novit Augustinus quam velut incongruam, sed sufficientem, reprobatis destinet; nisi forte homines per litteram legis sufficienter ad agendum instructos adiutosque esse statuamus. Quidquid enim sufficientis gratiæ, vel a Neoterici, vel Pelagianis vel Massiliensibus præter istam agendi gratiam excogitatum est hoc totum Augustino ad legem pertinet, nec extra limites gratiæ Pelagianæ constitui debet.

Lib. de grat.
Christi c. 13.

Ibid.
Ibid.